

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Praha

Inspekční zpráva

**Církevní speciální školy pro žáky s více vadami při
Rehabilitačním centru Diakonie ČCE**

Vlachova 1502, 155 00 Praha 5 Stodůlky

Identifikátor školy: 600 021 033

Termín konání orientační inspekce: 5. – 7. února 2001

Čj.	015 068/01-5103
Signatura	oa5nu418

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Církevní speciální školy pro žáky s více vadami při Rehabilitačním centru Diakonie ČCE sdružují:

- Pomocnou školu pro žáky s více vadami (kapacita 12 žáků)
- Přípravný stupeň pomocné školy pro žáky s více vadami (kapacita 10 žáků)
- Speciální mateřskou školu pro žáky s více vadami (kapacita 16 dětí)
- Školní jídelnu (kapacita 55 jídel)
- Školní družinu (kapacita 12 žáků)

V době orientační inspekce se ve škole vzdělávalo 18 žáků přípravného a nižšího stupně pomocné školy pro žáky s více vadami a 6 žáků MŠ. Družinu navštěvovalo 7 žáků.

Škola vyučuje podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, schváleného MŠMT ČR, pod č.j. 24 035/97-22.

Škola je součástí Rehabilitačního centra Diakonie ČCE (dále centrum). Aktivita školy a centra jsou personálně i materiálně neoddělitelně propojeny. Centrum pracuje jako denní stacionář pro klienty s kombinovanými vadami. Všichni klienti centra patří mezi žáky školy, ředitelka centra, jmenovaná zřizovatelem, je zároveň i ředitelkou školy. Pracovníci centra se v oblasti svých specializací zapojují do výchovně-vzdělávacího procesu, učitelé se účastní akcí centra.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

ČŠI sledovala kvalitu vzdělávání v přípravném stupni pomocné školy pro žáky s více vadami (dále přípravný stupeň) a v nižším stupni pomocné školy pro žáky s více vadami (dále PŠ).

Škola vyučuje v souladu s § 4 vyhlášky MŠMT ČR 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách a v souladu s metodickým pokynem MŠMT č.j. 18 276/98 20 k postupu při úpravě vzdělávacího procesu škol a školských zařízení podle individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP) vycházejících ze vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy. Individuálně jsou zařazovány prvky Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy. Individuální plány vypracovávají třídní učitelé na jeden školní rok. ČŠI byly konstatovány dílčí rezervy v oblasti jejich kvality. Část IVP je pojata obecně, bez uvedení konkrétních cílů a postupů vedoucích k jejich dosažení. Nejsou důsledně prováděna vyhodnocení jejich plnění. Plánování není prováděno v širším týmu odborníků (učitel, vychovatel, logoped, somatoped, psycholog, rehabilitační pracovník) a IVP nejsou důsledně konzultovány s rodiči.

Stanovené výukové cíle odpovídají ve většině případů aktuálnímu složení třídy. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku je na velmi dobré úrovni. Výuka pracovního vyučování je rozšířena o možnost práce v keramické dílně v rámci zájmových útvarů. Pro žáky je zajištěna kvalifikovaná individuální logopedická péče.

Ze sedmi pedagogických pracovníků (učitelky a vychovatelky pracující s dětmi v přípravném a nižším stupni PŠ včetně ředitelky školy) splňují čtyři podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (dále OPZ) dle obecně závazných právních předpisů, jedna učitelka je absolventkou střední zdravotní školy a několika kurzů dalšího vzdělávání v oboru práce s handicapovanými dětmi, jedna je absolventkou střední pedagogické školy a jedna vystudovala VŠ obor výuka matematiky a chemie. Ze dvou učitelek MŠ má jedna střední pedagogické

vzdělání, druhá pedagogické vzdělání nemá. Část učitelek si průběžně doplňuje vzdělání v kurzech dalšího vzdělávání pedagogů. Nedostatky v oblasti OPZ neovlivňují výrazně kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu.

Škola disponuje dostatkem vhodných prostor pro výuku. Učebny jsou prostorné, podnětné a estetické. Vybavení běžným nábytkem je účelné, k dispozici jsou lavice a židle upravené pro potřeby handicapovaných. Jednotlivé místnosti jsou vhodně ergonomicky členěny, takže poskytují dostatek variabilních prostorů pro výuku i pro aktivní a pasivní relaxaci. Tělocvična svými parametry i vybavením odpovídá potřebám školy. V jarním a podzimním období je využívána k výuce zahrada školy. Všechny prostory jsou řešeny bezbariérově.

Učební pomůcky jsou pořizovány účelně, škola je jimi vybavena na velmi dobré úrovni. Rezerva pro další rozvoj je v oblasti výpočetní techniky přizpůsobené pro potřeby postižených a moderní didaktické techniky.

Systematicky jsou vytvářeny podmínky pro dodržování psychohygienických zásad. Bloky výuky jsou prokládány aktivní i pasivní relaxací a cvičením v tělocvičně. Relaxaci slouží i vířivá koupel a fyzioterapie, prováděná odbornými pracovníky centra.

Výuka probíhá dle denního režimu a v souladu s IVP individuálním i skupinovým způsobem. Zvolené metody odpovídají metodám práce s multihandicapovanými.

Prioritou ve vzdělávání žáků s těžkým kombinovaným postižením je rozvoj socializace, vytváření komunikačních schopností a řečových dovedností, rozvíjení motoriky. Důraz je kladen na rozvoj sebeuvědomování, alternativní komunikace, vyjadřování svých potřeb a osvojování základů hygieny a sebeobsluhy. Ve výuce je využíváno alternativní techniky Znak do řeči, „Makaton,“. Vzdělávací aktivity jsou vhodně doplňovány logopedickou péčí a speciálními stimulačními terapiemi, hipoterapií, muzikoterapií a ergoterapií.

Návazně jsou tam, kde to umožňují schopnosti žáků, rozvíjeny základy trivia a dalších znalostí a dovedností v souladu se vzdělávacím programem pomocné školy.

V některých případech byly konstatovány rezervy v oblasti využití rozmanitých vyučovacích metod v rámci výukové jednotky.

Učitelé ve většině případů tvůrčím způsobem využívají vstupní i průběžné motivace. Žáky se daří stimulovat k zájmu o práci. Důsledně jsou při výuce respektovány individuální dispozice a je oceňována snaha a pokrok. Hodnocení je zaměřeno převážně pozitivně. Hodnocení a klasifikace probíhá formou širšího slovního hodnocení ve smyslu §11 odst. 8 vyhlášky MŠMT ČR č. 127/1997 Sb. Ve dvou případech byly konstatovány dílčí rezervy v oblasti motivace. Žáky se nedařilo zaujmout, objevily se i kázeňské problémy.

Pravidla jednání a chování jsou v rámci jejich limitů žáky akceptována a respektována. Komunikace je založena na vzájemné důvěře a empatii. Vyučující ve většině sledované výuky systematicky navozovaly vývoj pozitivních vztahů, prostředí důvěry a spolupráce. Verbální i neverbální komunikace učitelek je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování je průměrné, podmínky výuky jsou velmi dobré, organizace, formy a metody jsou velmi dobré, motivace, hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré. Celkově je úroveň výchovně-vzdělávacího procesu ve sledovaných oblastech velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry ředitelky jsou stanoveny na základě analýzy současného stavu a vycházejí z realistického hodnocení podmínek a možností školy a střediska. Dlouhodobým cílem je nadále zkvalitňovat péči o klienty školy a střediska ve všech oblastech. Prioritou je rozšíření nabízených služeb střediska o možnost týdenního ubytování. Pro tento záměr se podařilo ředitelce získat od města prostory, které se v současné době upravují a vybavují. V souvislosti s touto připravovanou službou střediska a návaznou potřebou dalších pedagogických pracovníků hodlá ředitelka usilovat o získání kvalifikovaných speciálních pedagogů. Zároveň podporuje vzdělávání současných zaměstnanců v oblastech týkajících se práce s dětmi s mentálním postižením. Nadále hodlá zlepšovat podmínky pro vzdělávání žáků s kombinovaným postižením.

Koncepce je v souladu s prioritami zřizovatele a je podporována i rodiči žáků.

Současná ředitelka byla jmenována v říjnu 2000. Střednědobé plány byly v době inspekce ředitelkou ve spolupráci s učiteli připravovány. Krátkodobé plány nejsou v písemné podobě vytvářeny. Při plánování je využíváno podnětů pracovníků.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, rozpracovaného s ohledem na specifické podmínky školy a v souladu s potřebami žáků do individuálních plánů. Dílčí nedostatky jsou ve formálním zpracování provedených úprav vzdělávacího procesu.

Mimo výuku nabízí PŠ žákům keramický kroužek, hipoterapii, muzikoterapii, logopedii a biblické zpívání.

Plánování je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Kompetence pracovníků jsou stručně vymezeny organizačním řádem, pracovním řádem a pracovními náplněmi. Ředitelka řídí pedagogické pracovníky přímo. Pro záležitosti provozní, týkající se především centra, jmenovala zástupkyni ze zaměstnanců centra. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy.

Povinná dokumentace školy je vedena. Věcné chyby a obsahové nedostatky byly konstatovány především v oblasti osobní dokumentace žáků s postižením, ve vyplňování katalogových listů a v oblasti personální dokumentace. Drobné chyby a formální nedostatky byly zjištěny v třídních knihách a třídních výkazech. Rezervy jsou i ve zpracování rozvrhu hodin. Ten důsledně nereflektuje režim dne (interní předpis) a obsah individuálních plánů a není ho proto možné fakticky realizovat.

Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada, která se podílí především na tvorbě koncepce dalšího rozvoje v oblasti střednědobých plánů a na řešení organizačních záležitostí školy. Metodické sdružení není zřízeno. Aktuální informace uvnitř školy jsou přenášeny z největší části osobním stykem. Informační nástěnka obsahuje nabídky dalšího vzdělávání. Osobní data žáků a zaměstnanců jsou zajištěna proti zneužití.

Organizace vyučování je v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

S rodiči žáků jsou učitelé a vychovatelé v každodenním kontaktu při předávání dětí. Pravidelně probíhají třídní schůzky, ze kterých jsou vedeny zápisy. Rodiče žáků školy se sdružují v občanském sdružení „Obláček“, které se školou těsně spolupracuje především v oblasti získávání prostředků formou grantů nebo organizací propagačních a benefičních akcí.

Na veřejnosti se škola prezentuje prostřednictvím časopisu Prahy 13, dále různými besídkami, benefičními koncerty a aukcemi výrobků dětí.

Výroční zpráva je zpracována v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Podněty a připomínky zaměstnanců ředitelka využívá především v oblasti každodenní pedagogické práce. Spolupráce se zřizovatelem je na dobré úrovni.

Organizování je vzhledem k dílčím nedostatkům v oblasti vedení povinné dokumentace průměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka využívá konzultativní až demokratický styl řízení. Operativní řízení navazuje na plánování a je pružné a účinné. Vedení využívá pro vývoj školy specifické schopnosti jednotlivých pracovníků. Pracovníkům jsou vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy v oblasti jejich odbornosti. Podporováno je další vzdělávání. Povinnost dalšího vzdělávání je zakotvena v náplních práce. Průběžně se pracovníci účastní odborných kurzů zaměřených na práci s postiženými. S poznatky získanými při dalším vzdělávání seznamují i další pracovníky školy. Pedagogičtí pracovníci mají k dispozici rozsáhlou nabídku dalšího vzdělávání organizovaného především Diakonií ČCE.

Hlavním kritériem pro hodnocení pracovníků je kvalita pedagogické práce. Hodnoceny jsou i aktivity nad rámec pracovních povinností. S kritérii jsou zaměstnanci seznámeni. Písemně zpracována nejsou. Pracovníci jsou pravidelně hodnoceni jedenkrát za půl roku.

Vedení a motivování je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly celé organizační struktury je vykazuje dílčí rezervy. Kontrolu v pedagogické oblasti provádí ředitelka školy, kontrolou provozu pověřila svou zástupkyní.

V žádné z oblastí nejsou zpracovány plány kontrolní činnosti. Analýza výsledků kontrol není prováděna. Zápisy o kontrolách provozu nejsou vedeny.

Rezervy byly zjištěny především v oblasti systematické kontroly pedagogické dokumentace.

Ředitelka provádí hospitační činnost. Závěry jsou s pracovníky projednávány. Hospitační činnost nezjistila výrazné nedostatky v pedagogické práci. Tento závěr je v souladu se zjištěními ČŠI.

Kontrolní mechanismy jsou průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Plánování je na velmi dobré úrovni. Koncepce rozvoje školy je reálná a je systematicky naplňována. Organizování je především vzhledem k nedostatkům v oblasti vedení povinné dokumentace školy průměrné. Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré. Kontrolní mechanismy jsou průměrné. Celkově je ve sledovaných oblastech řízení průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol a předškolních zařízení ze dne 8.8.2000, vydané MŠMT ČR pod č.j. 22 191/2000-21
- třídní knihy
- třídní výkazy
- katalogové listy
- evidence žáků školy
- školní řád
- rozvrh hodin
- záznamy z pedagogických rad
- osobní dokumentace žáků s postižením
- kniha úrazů
- personální dokumentace
- výroční zpráva Rehabilitačního centra Diakonie ČCE za rok 1999
- pracovní řád
- denní režim
- pracovní náplň učitelky, pracovní náplň vychovatelky
- Výkaz o speciálních školách Škol (MŠMT) V 4-01 podle stavu k 30.9. 2000
- individuální vzdělávací plány
- dotazník ředitele před inspekcí
- záznamy ČŠI z hospitací ve výuce

ZÁVĚR

Výrazná pozitiva:

- reálně zpracovaná a uskutečňovaná koncepce školy
- celkově velmi dobrá kvalita výchovně-vzdělávacího procesu
- velmi dobré materiální zázemí školy

Výrazná negativa

- nedostatky ve vedení pedagogické dokumentace
- rezervy v kontrolní činnosti

V oblasti plánování výuky jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Personální podmínky výuky jsou vzhledem k nedostatkům v odborné a pedagogické způsobilosti průměrné, materiální podmínky jsou velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky jsou velmi dobré stejně jako motivace a hodnocení a interakce a komunikace. Celkově je úroveň výchovně-vzdělávacího procesu ve sledovaných oblastech velmi dobrá.

Úroveň plánování v oblasti řízení je velmi dobrá. Organizování je funkční, především z důvodu nedostatků v oblasti povinné dokumentace je hodnoceno jako průměrné. Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré. Kontrolní mechanismy jsou průměrné. Kvalita řízení je ve sledovaných oblastech průměrná.

Celkově je ve sledovaných oblastech úroveň školy velmi dobrá.

Ve vztahu ke sledovaným oblastem vzdělávání využívá škola finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Karel Kaprálek

.....

V Praze dne 13.února 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. února 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Zuzana Švarcová

.....

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Magistrát hl. m. Prahy odbor školství, Novodvorská 1010, Praha 4, 140 00	2001-04-09	010 381/01-5103
Zřizovatel: Diakonie Českobratrské církve evangelické, Belgická 22, 120 00, Praha2	2001-04-09	010 380/01-5103

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.